

תפקיד קלינאית

התקשורת בגני תקשורת

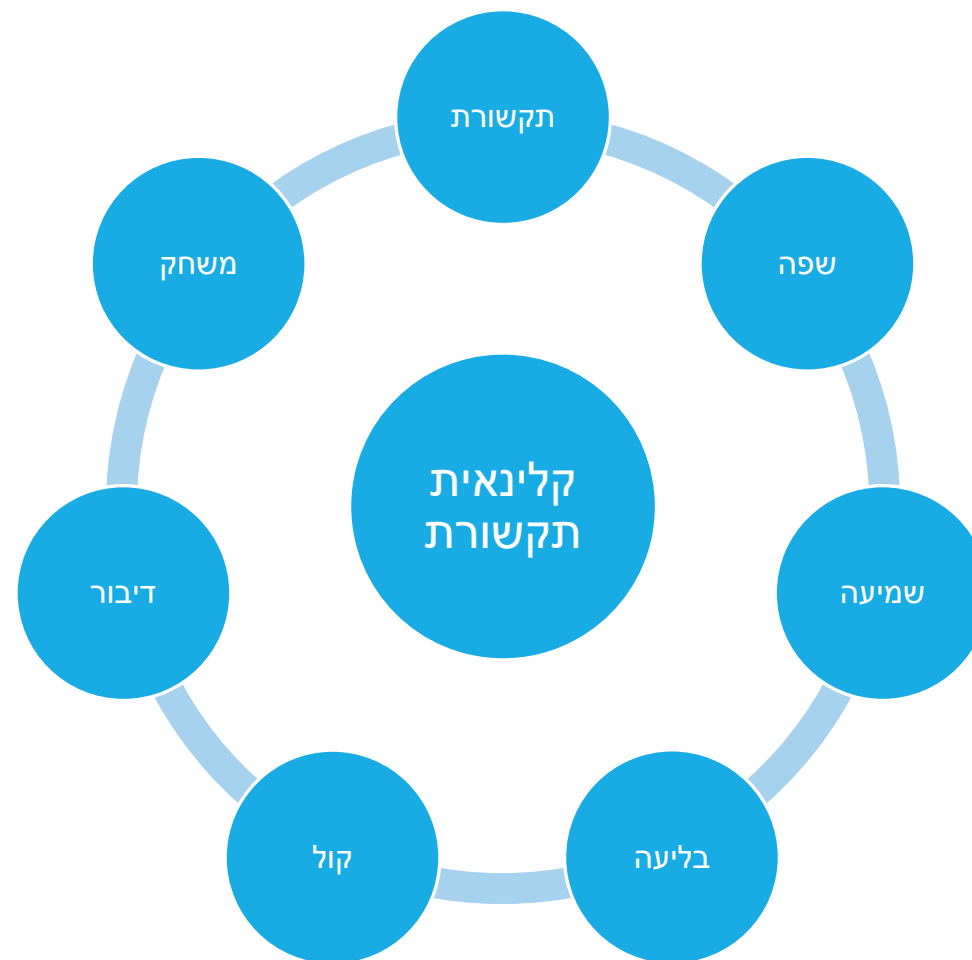
מור מורן-מזרחי

שירה מטלון

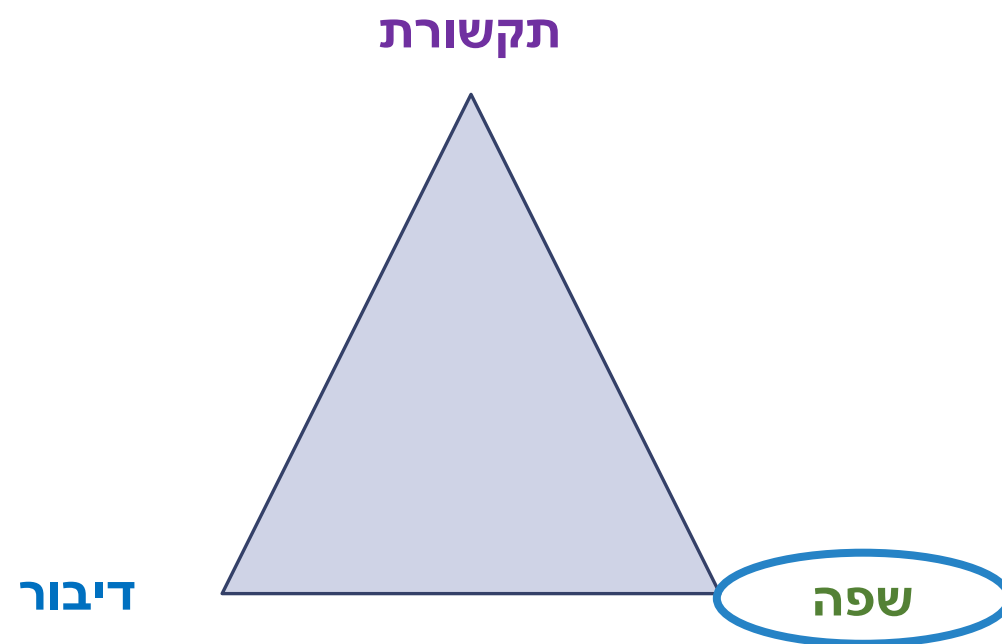
קלינאיות תקשורת

אלוטף נתניה

תחומי אחריות

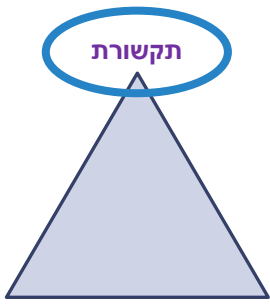

הבחנה בין מושגים בסיסיים

תקשורת

דיבור

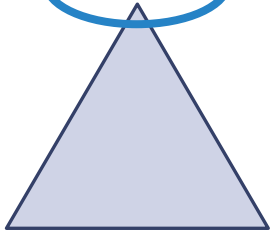
שפה

□ תקשורת בין אישית היא תהליך שבו אנשים מעבירים ביניהם מידע ורגשות (Sethi & Seth, 2009).

□ תקשורת בין אישית יכולה להיות גם מילולית אך גם בלתי מילולית (Sethi & Seth, 2009).
למשל הצבעה, חיוך, מבט...

□ תקשורת יכולה להיות גם אמצעי להשגת דבר מה, אך תקשורת הינה גם מטרה פעמים רבות.

תקשורת

דיבור

שפה

כוונות תקשורתיות

□ הבעת הנאה – איזה כיף, הולכים לגן שעשועים

□ מחאה – לא, לא רוצה לישון

□ בקשה לחפץ או פעולה – אני רוצה להתנדנד/ אבא, בא לי גלידה

□ בקשת עזרה – תעזרו לי, קשה לי לפתוח את הקופסה

□ קריאה לתשומת לב – בואו יורד גשם בחוץ

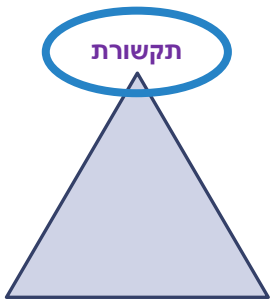
□ שאלה, בקשת מידע – לאן הולכים?

□ הצהרה, מתן תשובה – זאת קובייה

□ שיתוף בחוויה – תראה הנה מטוס

□ שיתוף ברגשות – אני עצוב, לקחו לי את האוטו

תקשורת

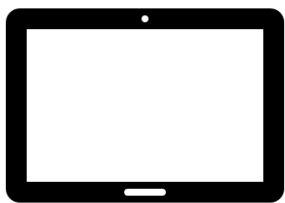
דיבור

שפה

אמצעי תקשורת

ניתן להביע כוונות תקשורתיות גם באופן בלתי מילולי

תקשורת תומכת וחליפית (תת"ח)

□ תקשורת תומכת חליפית (תת"ח) פירושה כל הדרכים שבהן ניתן לתקשר מלבד דיבור, והיא מיועדת לאנשים בכל הגילאים המתקשים עם דיבור או שפה.

□ יש אנשים שמשתמשים בתת"ח לאורך כל חייהם, ואחרים עשויים להשתמש בתת"ח רק לזמן קצר.

□ ישנם הרבה סוגים של תת"ח כגון מחוות והבעות פנים, כתיבה, ציור, איות מילים או הצבעה על אותיות, תמונות, שימוש באפליקציה באייפד או בטאבלט, או שימוש במכשיר פלט קולי.

(Augmentative and Alternative Communication (AAC), n.d)

סיבות לשימוש בתת"ח

תמיכה ביכולת
ההבעה

קשיים בדיבור-
מסייע להפחתת
לחץ ותסכול

תמיכה בהבנת
שפה

ארגון והכנה-
התמודדות עם קושי
במעברים

הרחבת כוונות
תקשורתיות ושיפור
היוזמה

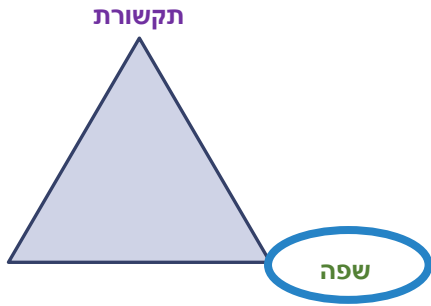
האם תת"ח יכול לעכב או למנוע דיבור?

בסקירת ספרות מקיפה לא נמצא אף מקרה בו שימוש בתת"ח הוביל
לירידה בהפקת דיבור!

יתרה מזאת, ב- 89% מהמקרים תת"ח הוביל לשיפור בהפקת דיבור.
(Millar et al., 2006)

שפה

דיבור

□ שפה היא מערכת המאפשרת לייצג ולתקשר מבנים רעיוניים מורכבים ללא קשר של מודאליות. דוגמאות: שפת הסימנים ומערכת הכתב (Fitch, 2000).

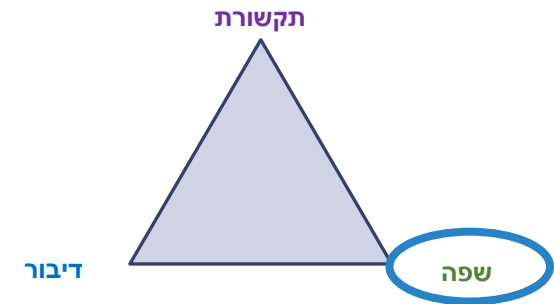
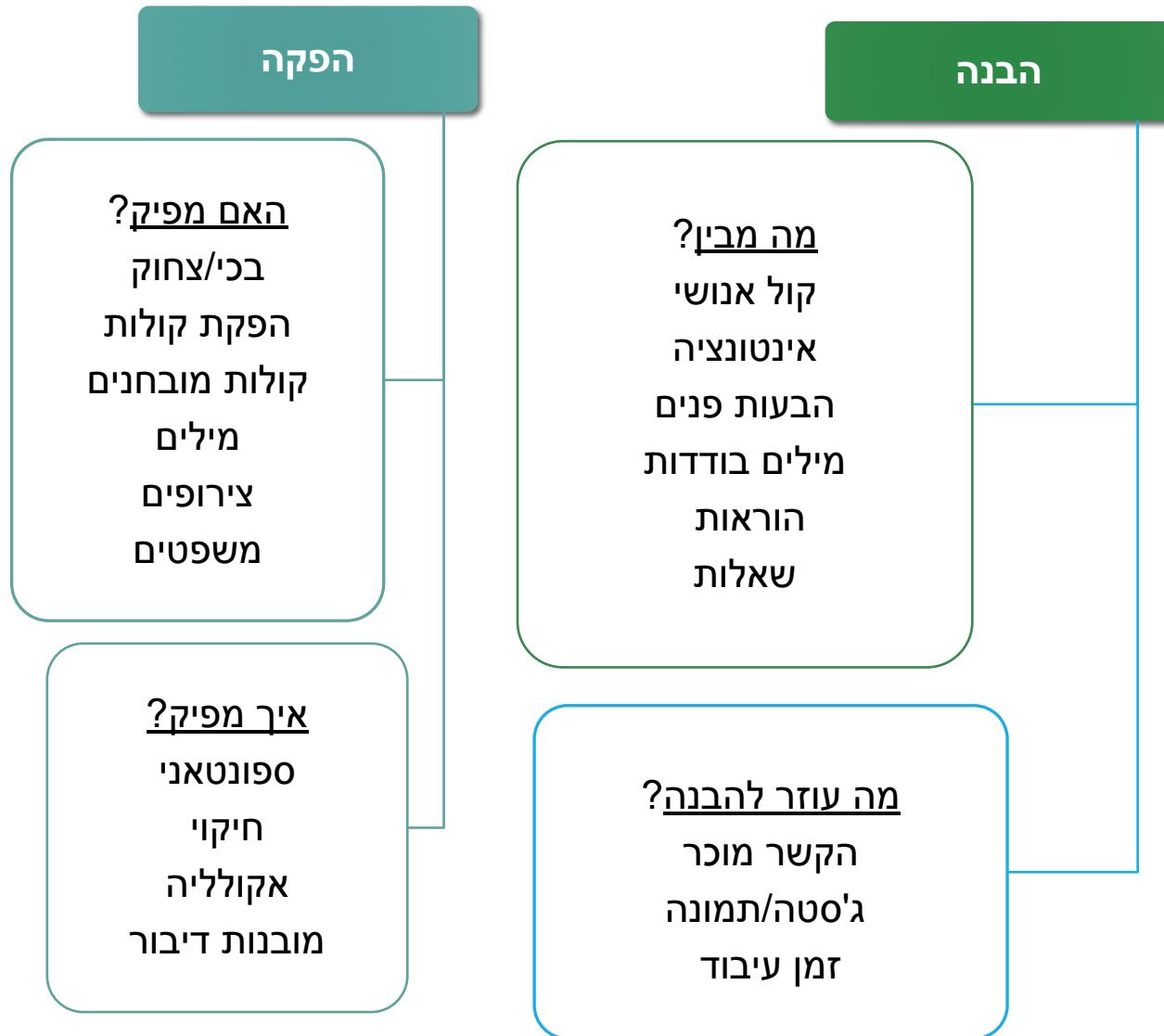
□ שפה היא אמצעי לתקשורת בין אנשים והיא מאפשרת להביע מגוון כוונות תקשורתיות.

□ המילים בשפה מחוברות ע"י מערכת חוקים = (דקדוק)

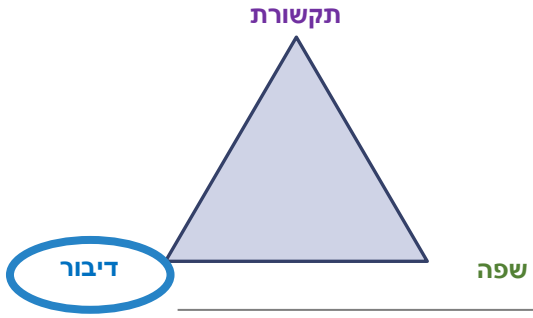
□ חלב שותה החתול - 🙄

□ החתול שותה חלב - 👍

ערוצי השפה

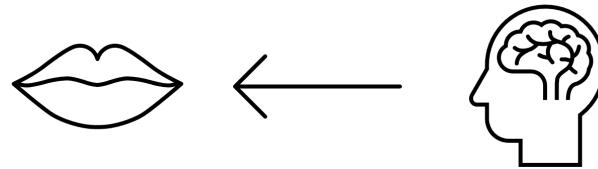

דיבור

דיבור הוא אמצעי שמיעתי/קולי להבעת שפה (Fitch, 2000).

תהליך הדיבור מתחיל במוח ומסתיים בהפקת קול באמצעות אברי ההיגוי (שפתיים, לשון, לסת, חיר).

תפקיד קלינאית התקשורת בגן

- זיהוי הצרכים התקשורתיים והשפתיים של כל ילד.
- בניית מערך טיפול המותאם ליכולות התקשורתיות-שפתיות.
- הדרכת הצוות המטפל לגבי תוכניות ודגשים תקשורתיים ושפתיים במהלך היום-יום בגן.
- טיפול פרטני בהתאם למטרות לטווח ארוך וקצר.

מטרת העל שלנו: לתקשר ביעילות כך שיוכל להשתלב באינטראקציות במגוון הקשרים, תוך הבעת בקשות, רצונות, סירוב וכו'...

ביבליוגרפיה

Augmentative and Alternative Communication. (n.d). American Speech-Language-Hearing Association. <https://www.asha.org/public/speech/disorders/aac/>

Fitch, W. T. (2000). The evolution of speech: A comparative review. *Trends in Cognitive Sciences*, 4(7), 258-267.

Millar, D. C., Light, J. C., & Schlosser, R. W. (2006). The impact of augmentative and alternative communication intervention on the speech production of individuals with developmental disabilities: A research review. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research: JSLHR*, 49(2), 248–264.

Sethi, D., & Seth, M. (2009). Interpersonal communication: Lifeblood of an organization. *IUP Journal of Soft Skills*, 3(3/4), 32-40.